

הרפורמה בביטוח סיעוד: תמונת מצב ומגמות

(נובמבר 2018 – ינואר 2023)

בנובמבר 2018 נכנסה לתוקף הרפורמה בתוכנית ביטוח סיעוד בה, כפי שיפורט בהמשך, החליפו 6 רמות גמלה את 3 רמות הגמלה שהיו קיימות עד אוקטובר 2018 והורחבה האפשרות לקבל את הגמלה, כולה או חלקה, כקצבה כספית במקום שירותים ("גמלה בעין"). סקירה מפורטת של הרפורמה בסיעוד מוצגת בסקירה השנתית לשנת 2018. מטרת סקירה זו הוא להציג את השינויים ב:

- מספר התביעות הראשונות (תביעות של זכאים לראשונה ותביעות של זכאים בעבר שזכאותם נפסקה);
- מספר התביעות החוזרות (בקשות להחמרה של זכאים קיימים) ושיעורי האישור;
- מספר הזכאים לגמלת סיעוד;
- התפלגות הזכאים לפי רמות הגמלה החדשות ולפי סוגי הגמלה (בעין, בכסף ומשולבת);
- זכאים חדשים לעומת ותיקים;
- היקף הגמלאות בעין (=שירותים) ובכסף.

תביעות לגמלה ובקשות החמרה

אחד השינויים שנלוו לרפורמה, אם כי הרפורמה אינה הגורם היחיד לשינויים אלה¹, הוא הגידול במספר התביעות של מי שלא היו זכאים לגמלה קודם הגשת התביעה ומספר בקשות החמרה של הזכאים לגמלה (על זכאויות קבועות). תרשים 1 ולוחות 1 ו-2 מציגים את הגידול במספר התביעות ובמספר בקשות החמרה (על זכאויות קבועות) לפי חודש הגשתן. כצפוי, חלק ניכר מהגידול היה בתקופה שלאחר כניסת הרפורמה לתוקף – מספר התביעות החדשות גדל בעיקר בשנתיים הראשונות, ומספר בקשות החמרה (על זכאויות קבועות) גדל במידה ניכרת בשנה הראשונה לאחר הנהגת הרפורמה ונמשך בעקבות הגידול במספר הזכאים. ב-12 החודשים האחרונים (פברואר 2022 – ינואר 2023) חל גידול הן במספר התביעות הראשונות והן במספר בקשות החמרה (על זכאויות קבועות) ביחס ל-12 החודשים שקדמו להם (פברואר 2021 – ינואר 2022).

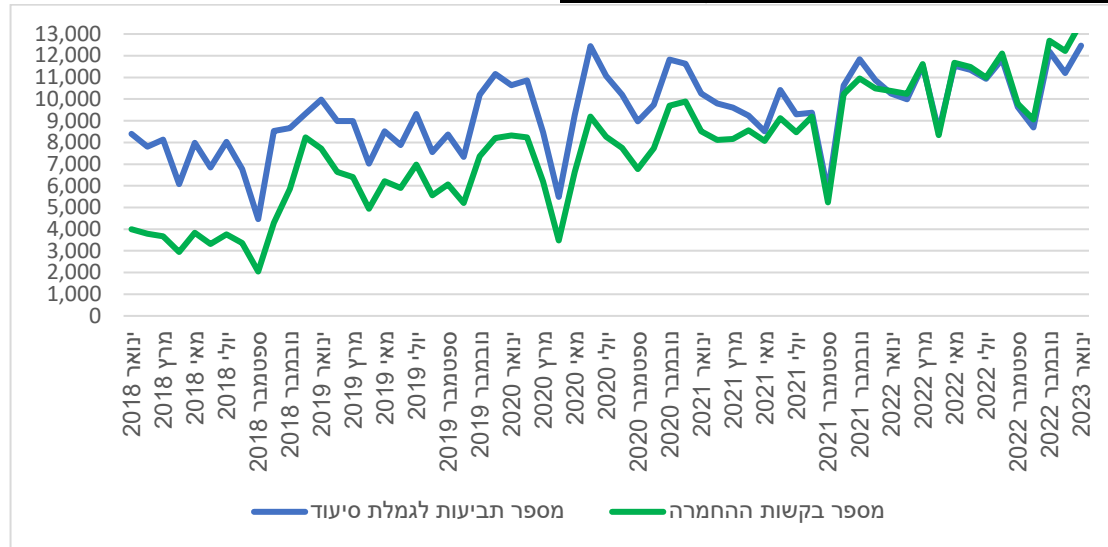
¹ בשנים האחרונות נעשו רפורמות נוספות בביטוח סיעוד שיש להן השלכות על מספר הזכאים ועל סוגי הגמלאות שהם מקבלים: שינויים בהערכות התלות (קביעת פרמטרים, שינוי ההתייחסות לסכנת נפילות); שינויים בדרך ביצוע הערכות התלות והגדלת ההסתמכות על מסמכים רפואיים; הגדרת מצבים רפואיים המזכים ברמה 6 (גם לזכאים שאינם נחשבים בודדים); ביטול האפשרות להורדת רמת הגמלה בבדיקה מחדש של זכאויות קבועות; שינוי התנאי לקבלת תוספת למי שאינם מעסיקים מטפלים זרים בחלק מהרמות; העסקת בני משפחה מטפלים

המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

תרשים 1: תביעות לגמלת סיעוד ובקשות החמרה

הערה: מספרי התביעות לגמלה ובקשות החמרה שהוגשו בינואר 2023 אינם מלאים; הנתונים החודשיים עשויים להיות מושפעים מעונתיות (למשל, החודשים אפריל וספטמבר-אוקטובר).

לוח 1: תביעות לגמלת סיעוד לפני הרפורמה ובעקבותיה

שינוי %	מספר תביעות לגמלת סיעוד	חודש/תקופה מקבילים בשנה הקודמת	מספר תביעות לגמלת סיעוד	חודש/תקופת הגשת התביעה
14.1	89,327	נובמבר 2017 – אוקטובר 2018	101,926	נובמבר 2018 – אוקטובר 2019
16.2	101,926	נובמבר 2019 – אוקטובר 2019	118,458	נובמבר 2019 – אוקטובר 2020
-1.8	118,458	נובמבר 2019 – אוקטובר 2020	116,277	נובמבר 2020 – אוקטובר 2021
9.2	116,277	נובמבר 2020 – אוקטובר 2021	127,008	נובמבר 2021 – אוקטובר 2022
8.8	32,968	נובמבר 2021 – ינואר 2022	35,856	נובמבר 2022 – ינואר 2023
12.4	115,542	פברואר 2021 – ינואר 2022	129,896	פברואר 2022 – ינואר 2023

הערה: מספר התביעות לגמלה בינואר 2023 אינו מלא; הנתונים עשויים להיות מושפעים מעונתיות (למשל, החודשים אפריל וספטמבר-אוקטובר).

לוח 2: בקשות להחמרה לפני הרפורמה ובעקבותיה

שינוי %	מספר בקשות החמרה	חודש/תקופה מקבילים בשנה הקודמת	מספר בקשות החמרה	חודש/תקופת הגשת הבקשה להחמרה
78.8	42,351	נובמבר 2017 – אוקטובר 2018	75,713	נובמבר 2018 – אוקטובר 2019
16.4	75,713	נובמבר 2019 – אוקטובר 2019	88,141	נובמבר 2019 – אוקטובר 2020
17.1	88,141	נובמבר 2019 – אוקטובר 2020	103,204	נובמבר 2020 – אוקטובר 2021
23.2	103,204	נובמבר 2020 – אוקטובר 2021	127,098	נובמבר 2021 – אוקטובר 2022
20.8	31,814	נובמבר 2021 – ינואר 2022	38,436	נובמבר 2022 – ינואר 2023
25.0	106,937	פברואר 2021 – ינואר 2022	133,720	פברואר 2022 – ינואר 2023

הערה: מספר הבקשות להחמרה בינואר 2023 אינו מלא; הנתונים עשויים להיות מושפעים מעונתיות (למשל, החודשים אפריל וספטמבר-אוקטובר).

שיעורי התביעות לגמלת סיעוד והבקשות להחמרה שאושרו עלו בעקבות הנהגת הרפורמה וחלק מהשינויים בשיעורים אלה ניתן לייחס לרפורמה – הגדלת מספר רמות הגמלה והקטנת טווח הניקוד

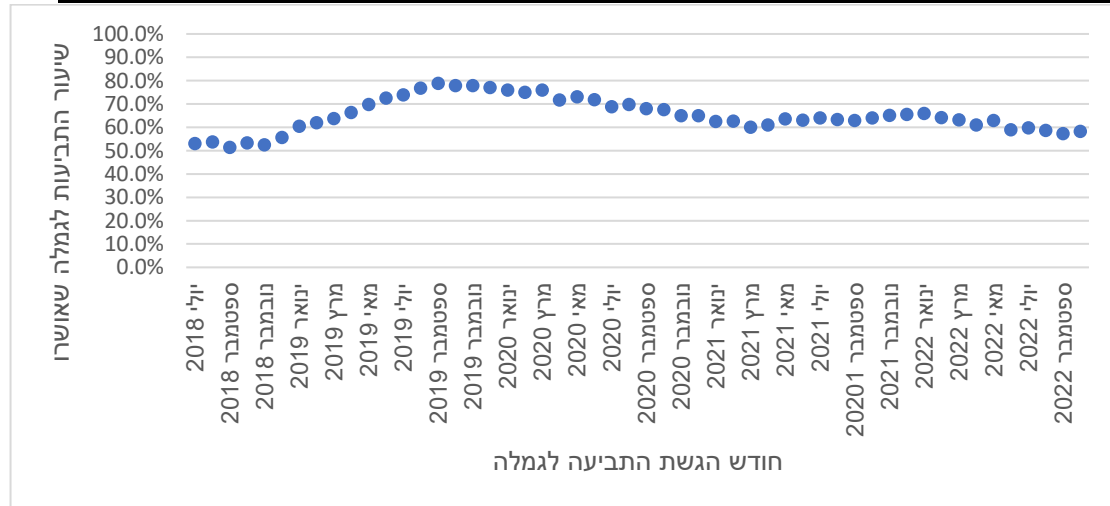

המוסד לביטוח לאומי

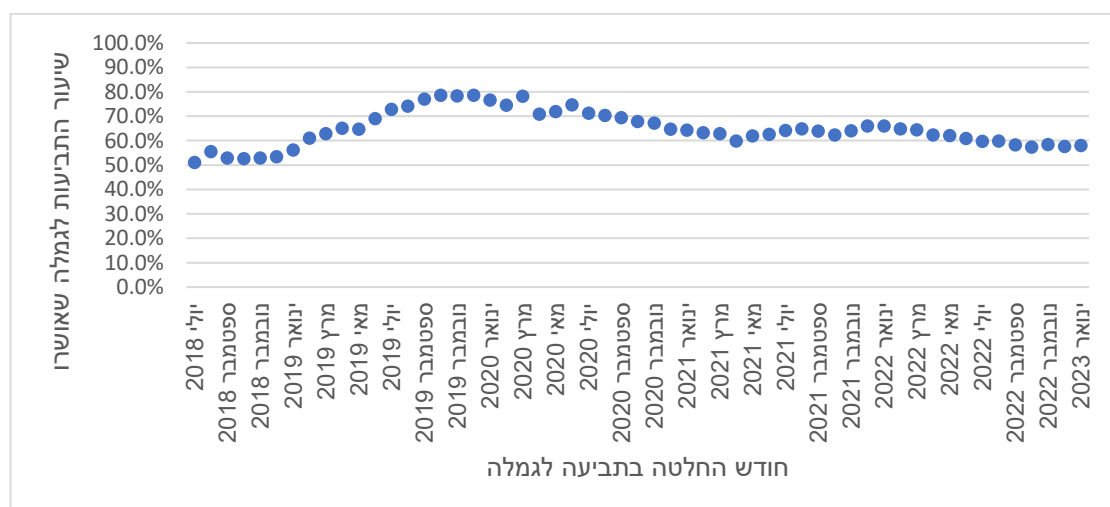
מנהל מחקר ותכנון

בכל רמת גמלה השפיעו על הגדלת שיעור הבקשות להחמרה שאושרו בהשוואה לעבר. תרשימים 2 ו-3א, בהתאמה, מציגים את שיעורי התביעות (החדשות) לגמלת סיעוד ואת בקשות החמרה על זכויות קבועות לפי חודש ההגשה. תרשימים 2 ו-3ב מציגים את שיעורי התביעות (החדשות) לגמלת סיעוד ובקשות החמרה על זכויות קבועות שאושרו לפי חודש קבלת ההחלטה, כלומר מה שיעור התביעות/הבקשות שאושרו בחודש נתון מכלל התביעות/הבקשות שהתקבלו בהן החלטות בחודש נתון. שיעורי התביעות לגמלה ובקשות החמרה לפי חודש ההחלטה עלו ממעט יותר מ-50% בחודשים שלפני הרפורמה לכ-75% מהתביעות לגמלה ובקשות החמרה במחצית השנייה של 2019. מתחילת 2020 עד מחצית 2021 היתה מגמת ירידה בשיעורי האישורים, ועד מחצית 2022 התייצבו שיעורי האישורים. ב-12 החודשים האחרונים (פברואר 2022–ינואר 2023) אושרו בממוצע בחודש 60.3% מהתביעות החדשות ו-53.1% מבקשות החמרה.

תרשים 2א: שיעור התביעות לגמלת סיעוד שאושרו מכלל התביעות (לפי חודש הגשת התביעה)

תרשים 2ב: שיעור התביעות לגמלת סיעוד שאושרו מכלל התביעות (לפי חודש ההחלטה בתביעה)

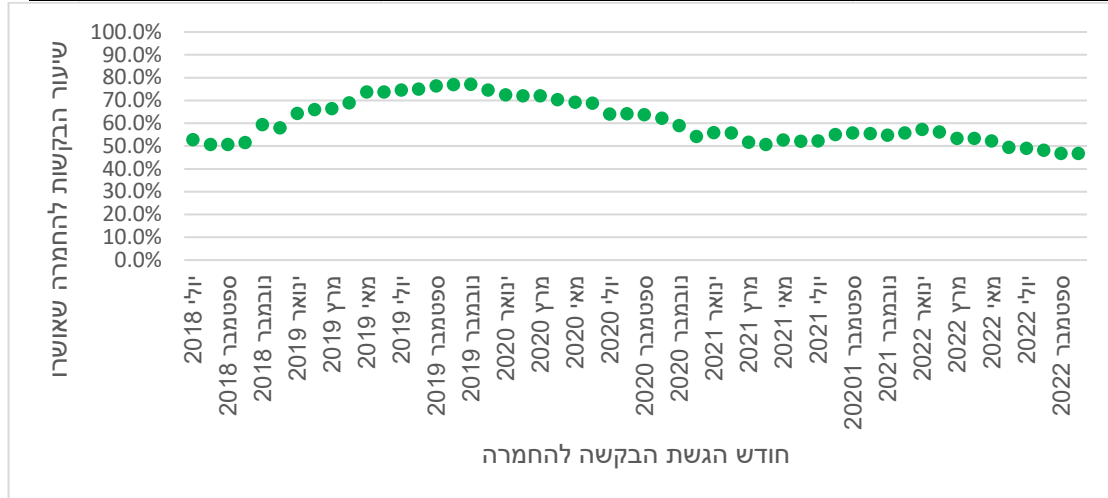
הערה: נתוני ינואר 2023 אינם מלאים.

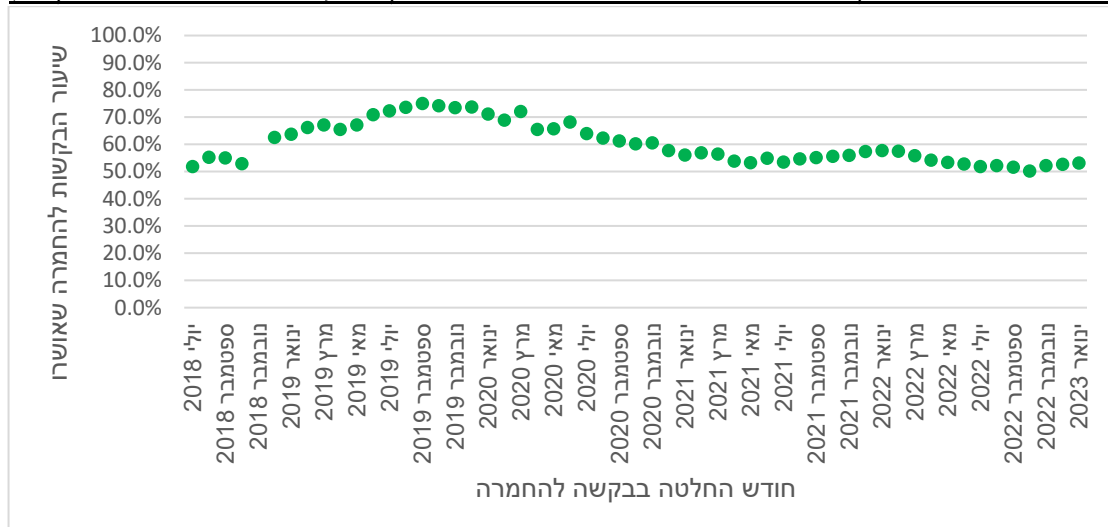
המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

תרשים א3: שיעור הבקשות להחמרה בסיעוד שאושרו מכלל הבקשות (לפי חודש הגשת הבקשה)

תרשים ב3: שיעור הבקשות להחמרה בסיעוד שאושרו מכלל הבקשות (לפי חודש ההחלטה בבקשה)

הערות: נתוני ינואר 2023 אינם מלאים; נתוני נובמבר 2018 חסרים כיוון שהחשבה לרמות הגמלה החדשות באותו חודש השפיעה על הנתונים.

מספר הזכאים לגמלת סיעוד

מספר הזכאים גדל מ-178.1 אלף זכאים באוקטובר 2018 ל-318.5 אלף זכאים בינואר 2023 – גידול של 78.9% (ב-51 חודשים (לוח 3)). בעוד שלפני הרפורמה גדל מספר הזכאים ב-3.6% (אוקטובר 2017 בהשוואה לאוקטובר 2016) וב-4.5% (אוקטובר 2018 בהשוואה לאוקטובר 2017), הרי בשנה הראשונה לרפורמה (נובמבר 2018 – אוקטובר 2019) גדל מספר הזכאים ב-27.8 אלף זכאים, 15.6%. בשנה השנייה להנהגת הרפורמה (נובמבר 2019 – אוקטובר 2020) גדל מספר הזכאים ב-46.8 אלף זכאים, 22.7%. בשנה השלישית להנהגת הרפורמה (נובמבר 2020 – אוקטובר 2021) גדל מספר הזכאים ב-27.8 אלף זכאים, 11.0%. בשנה הרביעית (נובמבר 2021 עד יולי 2022) גדל מספר הזכאים ב-29.3 אלף, 10.4%. בשלושת החודשים האחרונים, נובמבר 2023 – ינואר 2023 גדל מספר הזכאים ב-8.7 אלף, 2.8%.

המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

לוח 3: מספר הזכאים לגמלת סיעוד (חודשים נבחרים)

חודש	מספר הזכאים	שינוי ב- % לעומת חודש קלנדרי קודם	שינוי ב- % לעומת חודש מקביל שנה קודמת	שינוי לעומת אוקטובר 2018 (% גידול מעל אוקטובר 2018)
אוקטובר 2018	178,051	0.3%	4.5%	
נובמבר 2018	178,978	0.5%	4.3%	0.5%
דצמבר 2018	180,435	0.8%	4.6%	1.3%
ינואר 2019	182,726	1.3%	5.4%	2.6%
אפריל 2019	189,244	1.0%	8.6%	6.3%
יולי 2019	197,305	1.9%	11.5%	10.8%
אוקטובר 2019	205,864	1.1%	15.6%	15.6%
ינואר 2020	220,362	2.2%	20.6%	23.8%
אפריל 2020	232,007	0.6%	22.6%	30.3%
יולי 2020	241,166	1.9%	22.2%	35.4%
אוקטובר 2020	252,661	1.3%	22.7%	41.9%
ינואר 2021	263,288	1.2%	19.5%	47.9%
אפריל 2021	266,814	0.0%	15.0%	49.9%
יולי 2021	273,408	1.4%	13.4%	53.6%
אוקטובר 2021	280,470	1.0%	11.0%	57.5%
ינואר 2022	290,258	1.3%	10.2%	63.0%
אפריל 2022	295,556	0.5%	10.8%	66.0%
יולי 2022	303,761	0.9%	11.1%	70.6%
אוקטובר 2022	309,755	0.3%	10.4%	74.0%
נובמבר 2022	313,276	1.1%	10.8%	75.9%
דצמבר 2022	315,897	0.8%	10.3%	77.4%
ינואר 2023	318,567	0.8%	9.7%	78.9%

הערה: מספר הזכאים בינואר 2023 אינו מלא.

הגידול במספר הזכאים מאז תחילת הרפורמה לא היה אחיד מדי חודש. בחודשים נובמבר 2019 עד מרץ 2020 גדל מספר הזכאים מדי חודש בכ-2.3% (ממוצע גיאומטרי), או כמעט 5,000 זכאים בממוצע (חשבוני) מדי חודש. מאז ניכרת האטה יחסית בגידול החודשי במספר הזכאים (לוח 4).

לוח 4: שיעורי הגידול החודשיים במספר הזכאים לגמלת סיעוד

מחודש	עד חודש	שיעורי גידול			גידול מספרי		
		מינימום	מקסימום	ממוצע (גיאומטרי)	מינימום	מקסימום	ממוצע (חשבוני)
נובמבר 2018	אוקטובר 2019	0.5%	1.9%	1.2%	1,457	3,770	2,444
נובמבר 2019	מרץ 2020	2.1%	2.5%	2.3%	4,423	5,697	4,947
אפריל 2020	מרץ 2021	0.5%	1.9%	1.1%	1,202	4,602	3,015
אפריל 2021	ינואר 2023	0.0%	1.5%	0.6%	28	4,112	2,349

רמות גמלה

רמות הגמלה בסיעוד נקבעות לפי ציון שניתן בהערכת התלות. בהערכת התלות נבדקת תלותו של הפרט בזולת לביצוע פעולות יומיום בסיסיות (ADL) והצורך שלו בהשגחה כדי לא לפגוע בעצמו ו/או בזולתו. ציון התלות הוא הגבוה מבין שני הציונים (ADL וצורך בהשגחה). לזכאים 'בודדים' ניתנת תוספת ציון. עד להנהגת הרפורמה היו נהוגות שלוש רמות גמלה, כמוצג בלוח 5. מקצת

המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

הזכאים בינואר 2023, כ-7.7% מהזכאים (24,394 מתוך 318,467) קיבלו מחצית הגמלה בגין מבחן הכנסות שמבוצע במסגרת בדיקת הזכאות.²

לוח 5: רמות הגמלה עד אוקטובר 2018

מספר יחידות שבועיות – לנקודת תלות – מטפל זר	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל זר	מספר יחידות שבועיות – לנקודת תלות – מטפל ישראלי	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל ישראלי	טווח ניקוד בציון התלות	רמת גמלה
1.8 עד 3.9	9.75	1.8 עד 3.9	9.75	5.5-2.5	נמוכה
1.9 עד 2.7	16	2.2 עד 3.2	19	8.5-6	בינונית*
1.6 עד 2.0	18	2.0 עד 2.4	22	11-9	גבוהה

* החל מיוני 2016, זכאים בני 90 ומעלה שקיבלו ציון תלות בטווח של רמת הגמלה הבינונית קיבלו את רמת הגמלה הגבוהה.

לוח 5 מדגים את הצורך ברפורמה במעבר מ-3 רמות ל-6 רמות גמלה. כפי שניתן לראות, קודם לרפורמה זכאים שתלותם בזולת היתה גבוהה קיבלו יותר שעות אך פחות שעות טיפול שבועיות³ לנקודת תלות בהשוואה לזכאים ברמות תלות נמוכות יותר. פחות ממחצית הזכאים קיבלו ערב הרפורמה את רמת הגמלה הנמוכה, פחות מחמישית קיבלו את רמת הגמלה הבינונית וכשליש קיבלו את רמת הגמלה הגבוהה (לוח 6).

לוח 6: התפלגות הזכאים לפי רמות הגמלה ערב הרפורמה (אוקטובר 2018)

אחוזים				מספרים			
סך הכל	גבוהה	בינונית	נמוכה	סך הכל	גבוהה	בינונית	נמוכה
100.0%	34.0%	18.6%	47.5%	178,051	60,466	33,093	84,492

במסגרת המעבר מ-3 רמות ל-6 רמות חולק טווח הניקוד ל-6 רמות (אין הקבלה מלאה בין 3 הרמות לפני הרפורמה ל-6 הרמות החדשות) והוגדל מספר היחידות השבועיות ברמות הגבוהות יותר. מהלך זה סייע לתקן חלקית לפחות את המצב הקודם לפיו מי שזקוק לעזרה רבה יותר קיבל יותר, אך לכל נקודת תלות פחות (לוחות א7-א7). הרפורמה כללה הגדלה הדרגתית של מספר היחידות אשר בוצעה ב-3 פעימות (החל מנובמבר 2018 ועד ינואר 2021). שונה מרכיב הציון שניתן לזכאים 'בודדים' במטרה להבטיח כי זכאי 'בודד' יקבל רמת גמלה אחת גבוהה יותר בהשוואה לזכאי 'לא בודד' באותה רמת תלות. החל מפברואר 2019 נקבע בכללי המוסד לביטוח לאומי כי מספר קבוצות זכאים במצב רפואי ותפקודי קשה יקבלו את רמת גמלה 6 גם אם אינם בודדים.⁴

² הסבר אודות מבחני ההכנסות בביטוח סיעוד ניתן למצוא באתר האינטרנט של המוסד לביטוח לאומי: https://www.btl.gov.il/benefits/Long_Term_Care/Pages/zakaut.aspx

המוסד לביטוח לאומי הביע בעבר את עמדתו כי "ראוי שגמלת סיעוד תהיה ללא מבחני הכנסות ותינתן באופן אוניברסלי", וכי לפי מבחני ההכנסות הנוכחיים תוספת הכנסה קטנה גוררת הפסד גמלה בערך רב יותר, כך שמצבם הכלכלי של חלק מהלא-זכאים עשוי להיות רע יותר בהשוואה למצבם של חלק מהזכאים לגמלת סיעוד. ראו: המוסד לביטוח לאומי, "תכנית הצעות לחקיקה חברתית 'צופה פני עתיד'", אפריל 2015, עמוד 21; https://www.btl.gov.il/Publications/more_publications/Documents/hakikaApril15.pdf

³ 1 יחידת שירות = 1 שעת טיפול סיעודי בשבוע.

⁴ בינואר 2023 היו 25,997 זכאים בקבוצה זו, מהם 12,552 שאינם בודדים (הנתונים לינואר 2023 אינם מלאים). בדצמבר 2022 היו 25,690 זכאים בקבוצה זו, מהם 12,2452 שאינם בודדים. בינואר 2022 היו 21,923 זכאים בקבוצה זו, מהם 11,082 שאינם בודדים. במרץ 2022 עלה לראשונה מספר הבודדים בקבוצה זו לעומת הלא-בודדים.

המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

לוח א7: רמות הגמלה מנובמבר 2018 עד דצמבר 2019

מספר יחידות שבועיות – לנקודת תלות – מטפל זר	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל זר	מספר יחידות שבועיות לנקודת תלות – מטפל ישראלי	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל ישראלי	טווח ניקוד בציון התלות	רמת גמלה
1.8 עד 2.2	5.5	1.8 עד 2.2	5.5	3-2.5	1
2.2 עד 2.9	10	2.2 עד 2.9	10	4.5-3.5	2
2.0 עד 2.4	12	2.5 עד 3.0	15	6-5	3
2.1 עד 2.5	16	2.5 עד 2.9	19	7.5-6.5	4
2.1 עד 2.4	19	2.6 עד 2.9	23	9-8	5
2.3 עד 2.5	24	2.7 עד 2.9	28	10.5-9.5	6

לוח ב7: רמות הגמלה מינואר 2020 עד דצמבר 2020

מספר יחידות שבועיות – לנקודת תלות – מטפל זר	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל זר	מספר יחידות שבועיות לנקודת תלות – מטפל ישראלי	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל ישראלי	טווח ניקוד בציון התלות	רמת גמלה
1.8 עד 2.2	5.5	1.8 עד 2.2	5.5	3-2.5	1
2.2 עד 2.9	10	2.2 עד 2.9	10	4.5-3.5	2
2.0 עד 2.4	12	2.5 עד 3.0	15	6-5	3
2.3 עד 2.6	17	2.7 עד 3.1	20	7.5-6.5	4
2.3 עד 2.6	21	2.8 עד 3.1	25	9-8	5
2.5 עד 2.7	26	2.9 עד 3.2	30	10.5-9.5	6

לוח ג7: רמות הגמלה מינואר 2021

מספר יחידות שבועיות – לנקודת תלות – מטפל זר	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל זר	מספר יחידות שבועיות לנקודת תלות – מטפל ישראלי	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל ישראלי	טווח ניקוד בציון התלות	רמת גמלה
1.8 עד 2.2	5.5	1.8 עד 2.2	5.5	3-2.5	1
2.2 עד 2.9	10	2.2 עד 2.9	10	4.5-3.5	2
2.3 עד 2.8	14	2.8 עד 3.4	17	6-5	3
2.4 עד 2.8	18	2.8 עד 3.2	21	7.5-6.5	4
2.4 עד 2.8	22	2.9 עד 3.3	26	9-8	5
2.5 עד 2.7	26	2.9 עד 3.2	30	10.5-9.5	6

לוח 8 מציג את התפלגות הזכאים בדצמבר 2022 ובינואר 2023 לפי רמת הגמלה, ובהשוואה לינואר 2022. חלקם של הזכאים ברמה 1 ירד במקצת. מספרם נמצא בעלייה מתונה יחסית מאז אמצע 2020, והוא מתקרב למספרם בחודשים הראשונים לאחר הנהגת הרפורמה (אז היה מספרם כ-43,000). מספרי הזכאים בכל רמות הגמלה המשיכו לגדול בשנים עשר החודשים החולפים. חלקם של הזכאים ברמה 3 גדל בעוד חלקם של הזכאים ביתר הרמות ירד בשנים עשר החודשים החולפים (ראו גם תרשים 4).

מנהל מחקר ותכנון

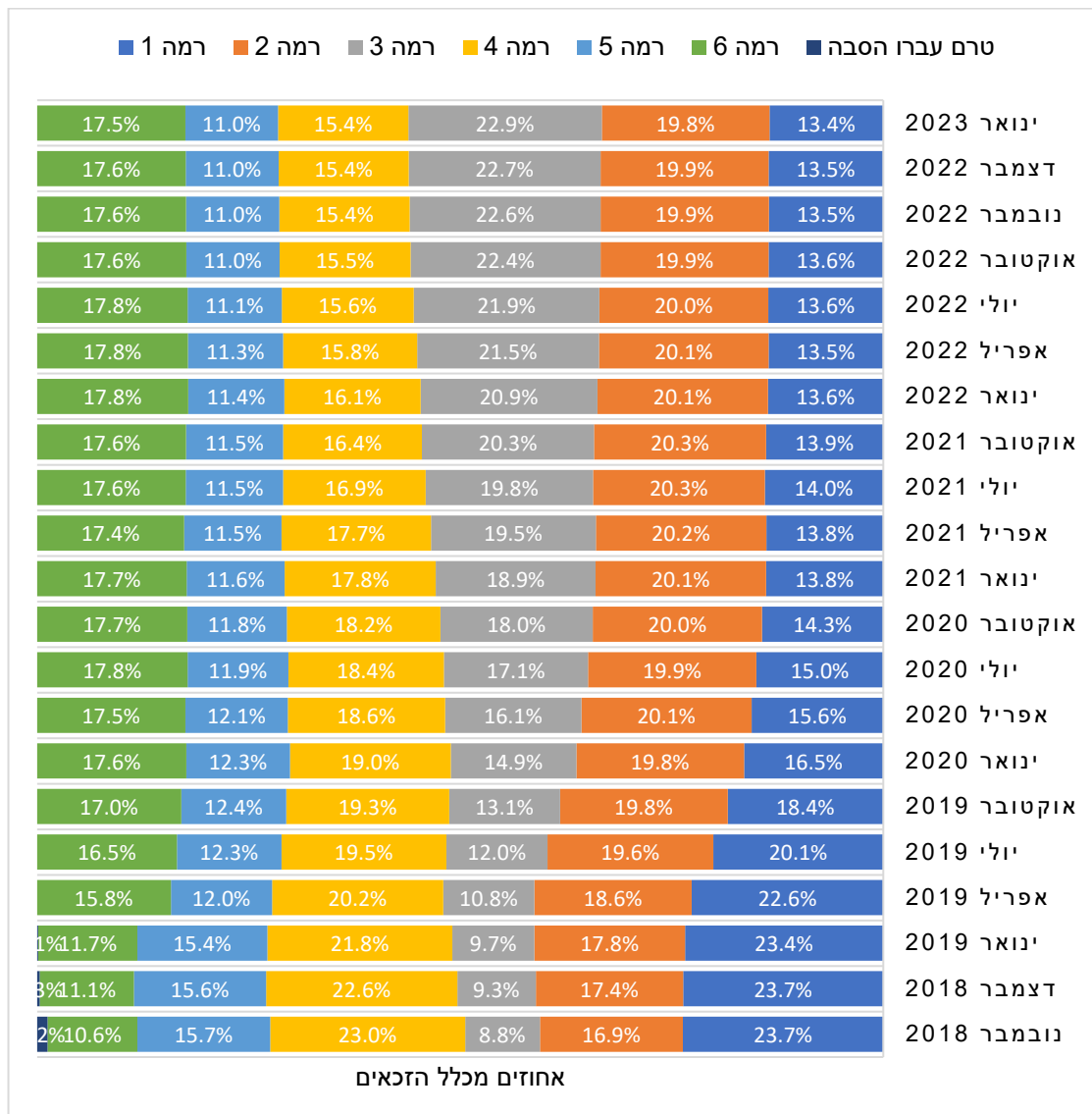
המוסד לביטוח לאומי

לוח 8 : התפלגות הזכאים לגמלת סיעוד לפי רמת הגמלה, ינואר ודצמבר 2022 וינואר 2023

ינואר 2023		דצמבר 2022		ינואר 2022		רמת גמלה
מספר הזכאים	אחוז מכלל הזכאים	מספר הזכאים	אחוז מכלל הזכאים	מספר הזכאים	אחוז מכלל הזכאים	
42,808	13.4%	42,784	13.5%	39,598	13.6%	1
63,116	19.8%	62,726	19.9%	58,647	20.1%	2
72,807	22.9%	71,674	22.7%	60,699	20.9%	3
49,015	15.4%	48,539	15.4%	46,655	16.1%	4
34,894	11.0%	34,707	11.0%	33,031	11.4%	5
55,827	17.75%	55,467	17.6%	51,807	17.8%	6
318,467	100.0%	315,897	100.0%	290,258	100.0%	סך הכל*

* - סך הכל בינואר 2022 כולל גם זכאי שהסבתו לרמות הגמלה החדשות טרם הושלמה. הערה: מספר הזכאים בינואר 2023 אינו מלא.

תרשים 4 : התפלגות הזכאים לגמלת סיעוד לפי רמת הגמלה (חודשים נבחרים)

סוג הגמלה: גמלה בעין, גמלה בכסף וגמלה משולבת

כחלק מהרפורמה הורחב השימוש בגמלאות בכסף. ברמה 1 זכאים יכולים לבחור האם לקבל את כל הגמלה בעין (5.5 יחידות שבועיות, הכוללות טיפול אישי בבית, או 9 יחידות שבועיות לשירותים שאינם כוללים טיפול אישי בבית⁵), לקבל את כל הגמלה בכסף (בערך של 100% הגמלה בעין), או לקבל גמלה משולבת (שילוב של גמלה בעין [=שירותים] וגמלה בכסף).⁶ ברמות 2-6 זכאים יכולים לבחור עד 4 מהיחידות השבועיות בכסף. זכאים ברמות 3-6 יכולים לבחור, בכפוף לאישור של גורם מקצועי, לקבל עד כשליש מהיחידות השבועיות בכסף.

לוח 9 מציג את ההתפלגות המשולבת של רמות הגמלה וסוגי הגמלאות בקרב כלל הזכאים בינואר 2023. בעקבות כללי הרפורמה בולט ההבדל בהתפלגות בין סוגי רמות הגמלה בין רמה 1 ובין רמות 2-6. בתוך רמות 2-6 ניתן לראות הבדלים בהתפלגות בין סוגי הגמלאות – חלקם של הזכאים המקבלים את כל הגמלה בעין וחלקם של הזכאים המקבלים את כל הגמלה בכסף נוטים לגדול ככל שרמת הגמלה עולה. ניתן להניח כי שיעור הזכאים המקבלים את כל הגמלה בעין מושפע מהצורך הגדל בעזרה. במקרה של מקבלי כל הגמלה בכסף, הרי שזו תוצאה של הסדרים נוספים בגמלת סיעוד, ובעיקר הסדר "מטפל צמוד".⁷

לוח 9: התפלגות הזכאים לפי רמות גמלה ולפי סוגי גמלה, אוקטובר 2022

רמת גמלה	זכאים			אחוזים			
	גמלה בעין	גמלה משולבת	גמלה בכסף	סך הכל*	גמלה בעין	גמלה משולבת	גמלה בכסף
1	8,781	1,481	32,532	42,808	20.5%	3.5%	76.0%
2	16,288	45,482	1,306	63,116	25.8%	72.1%	2.1%
3	14,607	56,289	1,855	72,807	20.1%	77.3%	2.5%
4	12,415	34,415	2,133	49,015	25.3%	70.2%	4.4%
5	11,205	21,021	2,631	34,894	32.1%	60.2%	7.5%
6	19,980	29,210	6,556	55,827	35.8%	52.3%	11.7%
סך הכל	83,276	187,898	47,013	318,467	26.1%	59.0%	14.8%

* כולל "אחרים".⁸ הערה: מספר הזכאים בינואר 2023 אינו מלא.

לוח 10 ותרשים 5 מציגים את השינויים שחלו בעקבות הרפורמה במספר מקבלי גמלה בכסף וגמלה משולבת. ערב הרפורמה, 2.3% מהזכאים קיבלו גמלה בכסף ו-0.7% גמלה משולבת. שיעורי הזכאים שקיבלו גמלה בכסף בלבד או גמלה משולבת עלו לאחר הנהגת הרפורמה. עד פברואר 2020 יותר ממחצית הזכאים אחרי הרפורמה קיבלו את כל הגמלה בעין. החל במרץ 2020 שיעורם ירד

⁵ בינואר 2023, 111 זכאים ברמה 1 קיבלו 9 יחידות לשירותי סיעוד שאינם טיפול אישי בבית. מספר השיא של מקבלי 9 יחידות ברמה 1 היה 134 – בדצמבר 2019.

⁶ גמלה בכסף ברמה 1 או גמלה משולבת (בעין ובכסף) ברמות 2-6 לפי הרפורמה אינן מותנות ברכישת שירותי סיעוד.
⁷ קבלת כל הגמלה בכסף ברמות 2-6 בהסדר "מטפל צמוד" (העסקת מטפל לפחות 6 ימים בשבוע 12 שעות מדי יום) מחייבת בפועל כי האדם יקבל שירותי סיעוד. ניתן גם לקבל גמלה מלאה בכסף בהעדר שירותים זמינים (אפשרות חוקית שהתקיימה גם לפני הרפורמה).

⁸ קבוצת האחרים כוללת זכאים שמסרבים לקבל שירותים וזכאים שזכאותם הוקפאה באופן זמני מסיבות שונות (שהות בחו"ל, אשפוז ממושך ושהות זמנית במוסד סיעודי).

המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

מתחת למחצית המקבלים. חלק מהגידול במספר מקבלי גמלה בכסף או גמלה משולבת החל ממרץ 2020 נבע ממגפת הקורונה בעקבות התאמות שבוצעו כתוצאה מההגבלות בקבלת טיפול בבית מחברת סיעוד או במרכז יום. זכאים שחששו מכניסת מטפלת לביתם עקב הקורונה המשיכו לקבל לבקשתם גמלה בכסף או גמלה משולבת עד מרץ 2021, ובהיקפים נמוכים יותר גם לאחר מכן. חזרה לשגרה סימנה ירידה במספר מקבלי גמלה בכסף באפריל 2021 בהשוואה למרץ 2021 (במרץ 2021 מספר מקבלי גמלה בכסף בלבד היה 47,133). בדצמבר 2022 ובינואר 2023 מספרי מקבלי גמלה בכסף בלבד היו 47,012 ו-47,013, בהתאמה, ומספרי מקבלי גמלות משולבות היו 185,160 ו-187,898, בהתאמה (הנתונים לינואר 2023 אינם מלאים).

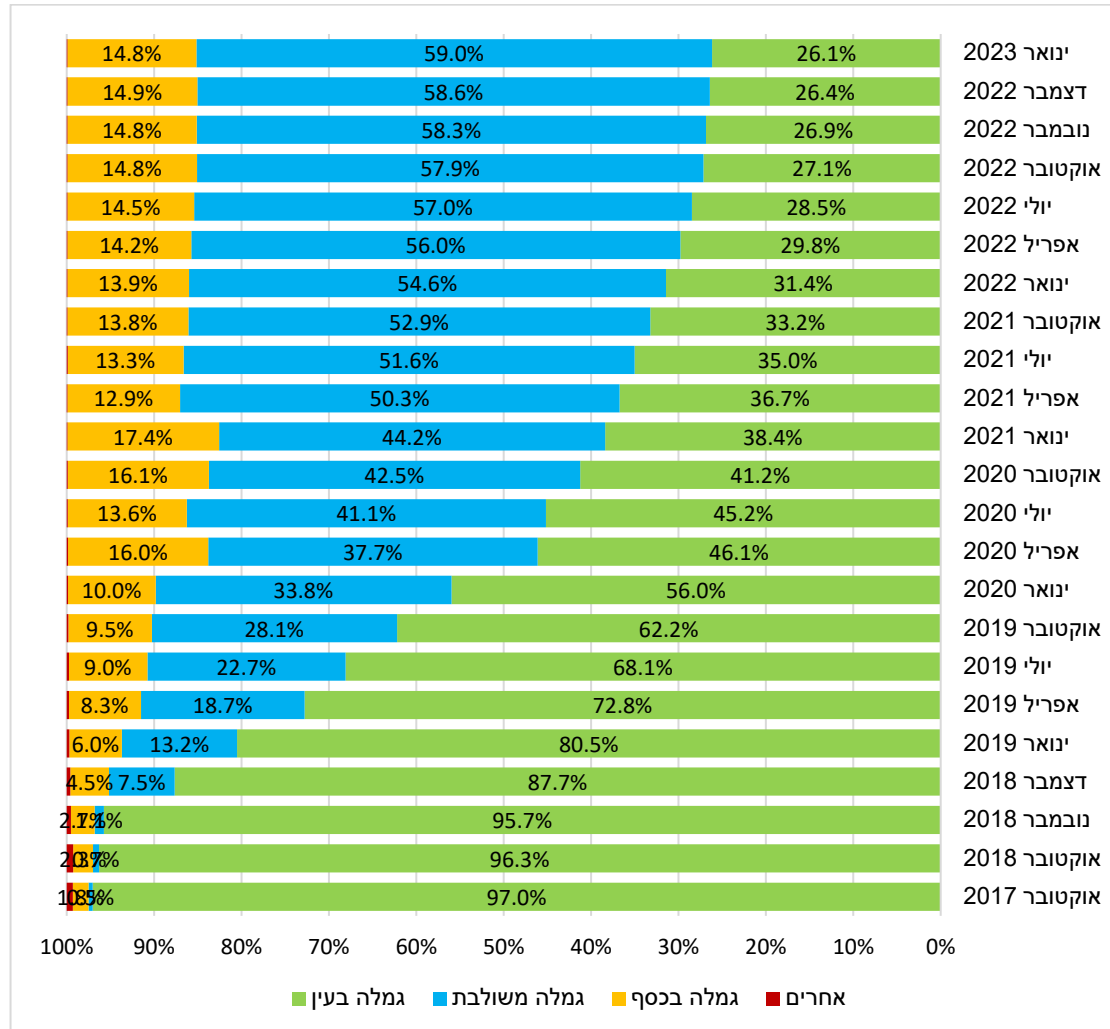
לוח 10 : התפלגות הזכאים לגמלת סיעוד לפי סוג הגמלה (חודשים נבחרים)

חודש	גמלה בכסף	גמלה משולבת	גמלה בעין	אחרים	סך הכל זכאים
אוקטובר 2017	3,050	821	165,347	1,223	170,441
אוקטובר 2018	4,045	1,212	171,468	1,326	178,051
נובמבר 2018	4,799	1,961	171,330	888	178,978
דצמבר 2018	8,053	13,512	158,157	713	180,435
ינואר 2019	10,963	24,106	147,081	576	182,726
אפריל 2019	15,614	35,443	137,715	472	189,244
יולי 2019	17,739	44,697	134,374	495	197,305
אוקטובר 2019	19,658	57,757	128,051	398	205,864
ינואר 2020	22,062	74,578	123,355	367	220,362
אפריל 2020	37,223	87,451	106,962	371	232,007
יולי 2020	32,852	99,110	108,888	316	241,166
אוקטובר 2020	40,803	107,354	104,214	290	252,661
ינואר 2021	45,686	116,297	101,060	245	263,288
אפריל 2021	34,322	134,219	98,015	258	266,814
יולי 2021	36,250	141,173	95,715	270	273,408
אוקטובר 2021	38,771	148,280	93,186	233	280,470
ינואר 2022	40,381	158,386	91,226	265	290,258
אפריל 2022	41,870	165,409	88,021	256	295,556
יולי 2022	44,040	173,018	86,426	277	303,761
אוקטובר 2022	45,939	179,492	84,045	279	309,755
נובמבר 2022	46,381	182,515	84,123	257	313,276
דצמבר 2022	47,012	185,160	83,455	270	315,897
ינואר 2023	47,013	187,898	83,276	280	318,467

הערה : מספר הזכאים בינואר 2023 אינו מלא.

תרשים 5 : התפלגות הזכאים לגמלת סיעוד לפי סוג הגמלה

רוב מקבלי גמלה משולבת בינואר 2023 קיבלו עד 4 יחידות שבועיות או עד כשליש מהיחידות השבועיות בכסף במסגרת הרפורמה: 112,785 ו-68,919, בהתאמה (לוחות 11-12), מתוך 187,898⁹ – 96.7% (ביחד) (תרשים 6); בין מקבלי גמלה משולבת ברמות 3-6 במסגרת הרפורמה, כמחצית קיבלו עד כשליש היחידות בכסף. 69.1% ממקבלי גמלה בכסף בינואר 2023 היו ברמה 1 במסגרת הרפורמה: 32,505 מתוך 47,013 מקבלי גמלה בכסף (תרשים 7).

מספר הזכאים המקבלים גמלה בכסף במסגרת הסדר "מטפל צמוד" גדל מ-3,174 באוקטובר 2018 ל-9,509 בינואר 2023, ומספר המקבלים גמלה משולבת במסגרת הסדר זה גדל מ-1,005 ל-3,393 בתקופה זו.

⁹ 1,468 זכאים קיבלו גמלה משולבת ברמה 1 במסגרת הרפורמה.

המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

לוח 11: התפלגות מקבלי גמלה משולבת ברמות 2-6 לפי הרפורמה לפי רמה והיקף הגמלה בכסף

ינואר 2023				דצמבר 2022				רמת גמלה
אחוזים עד כשליש גמלה	סך הכל	עד כשליש גמלה	עד 4 יחידות	אחוזים עד כשליש גמלה	סך הכל	עד כשליש גמלה	עד 4 יחידות	
0.0%	45,389	0	45,389	0.0%	45,026	0	45,026	2
43.5%	55,938	24,338	31,600	43.1%	54,797	23,632	31,165	3
53.3%	33,859	18,046	15,813	52.8%	33,319	17,592	15,727	4
56.4%	20,153	11,367	8,786	56.0%	19,834	11,099	8,735	5
57.5%	26,365	15,168	11,197	56.9%	25,868	14,715	11,153	6
37.9%	181,704	68,919	112,785	37.5%	178,844	67,038	111,806	סך הכל
50.6%	136,315	68,919	67,396	50.1%	133,818	67,038	66,780	רמות 3-6

הערה: מספר הזכאים בינואר 2023 אינו מלא.

לוח 12: מקבלי גמלה משולבת לפי הרפורמה לפי היקף הגמלה בכסף (חודשים נבחרים)

חודש	מקבלי עד 4 יחידות בכסף, רמות 2-6	מתוכם: רמות 3-6	מקבלי עד כשליש יחידות בכסף, רמות 3-6	סך מקבלי גמלה משולבת במסגרת הרפורמה, רמות 2-6	סך מקבלי גמלה משולבת, רמות 3-6	מקבלי עד כשליש יחידות בכסף, רמות 3-6
אפריל 2019	32,835	24,316	668	33,503	24,984	2.7%
יולי 2019	39,567	28,354	3,010	42,577	31,364	9.6%
אוקטובר 2019	48,694	33,521	6,685	55,379	40,206	16.6%
ינואר 2020	60,066	40,668	11,911	71,977	52,579	22.7%
אפריל 2020	58,809	38,808	14,729	73,538	53,537	27.5%
יולי 2020	72,535	48,240	19,268	91,803	67,508	28.5%
אוקטובר 2020	75,682	49,884	21,399	97,081	71,283	30.0%
ינואר 2021	79,286	51,598	23,118	102,404	74,716	30.9%
אפריל 2021	91,462	57,267	30,745	122,207	88,012	34.9%
יולי 2021	94,110	58,054	39,905	134,015	97,959	40.7%
אוקטובר 2021	98,447	60,715	44,060	142,507	104,775	42.1%
ינואר 2022	101,892	62,440	50,352	152,234	112,782	44.6%
אפריל 2022	104,493	63,501	55,317	159,810	118,818	46.6%
יולי 2022	106,959	64,561	60,086	167,045	124,647	48.2%
אוקטובר 2022	109,044	65,289	61,765	173,226	129,471	49.6%
נובמבר 2022	110,988	66,491	65,309	176,297	131,800	49.6%
דצמבר 2022	111,806	66,780	67,038	178,844	133,818	50.1%
ינואר 2023	112,785	67,396	68,919	181,704	136,315	50.6%

הערה: מספר הזכאים בינואר 2023 אינו מלא.

בפברואר 2020 – טרם התפרצות מגפת הקורונה – 1,448 זכאים קיבלו גמלה בכסף ו-381 זכאים קיבלו גמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים. בחודשים אפריל-מאי 2020 כ-12,000-13,000 זכאים מדי חודש קיבלו גמלה בכסף ובחודשים מרץ-מאי 2020 כ-11,000-13,000 זכאים מדי חודש קיבלו גמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים. מספרים אלו ירדו במידה חדה ביוני 2020 (כ-5,000 מקבלי

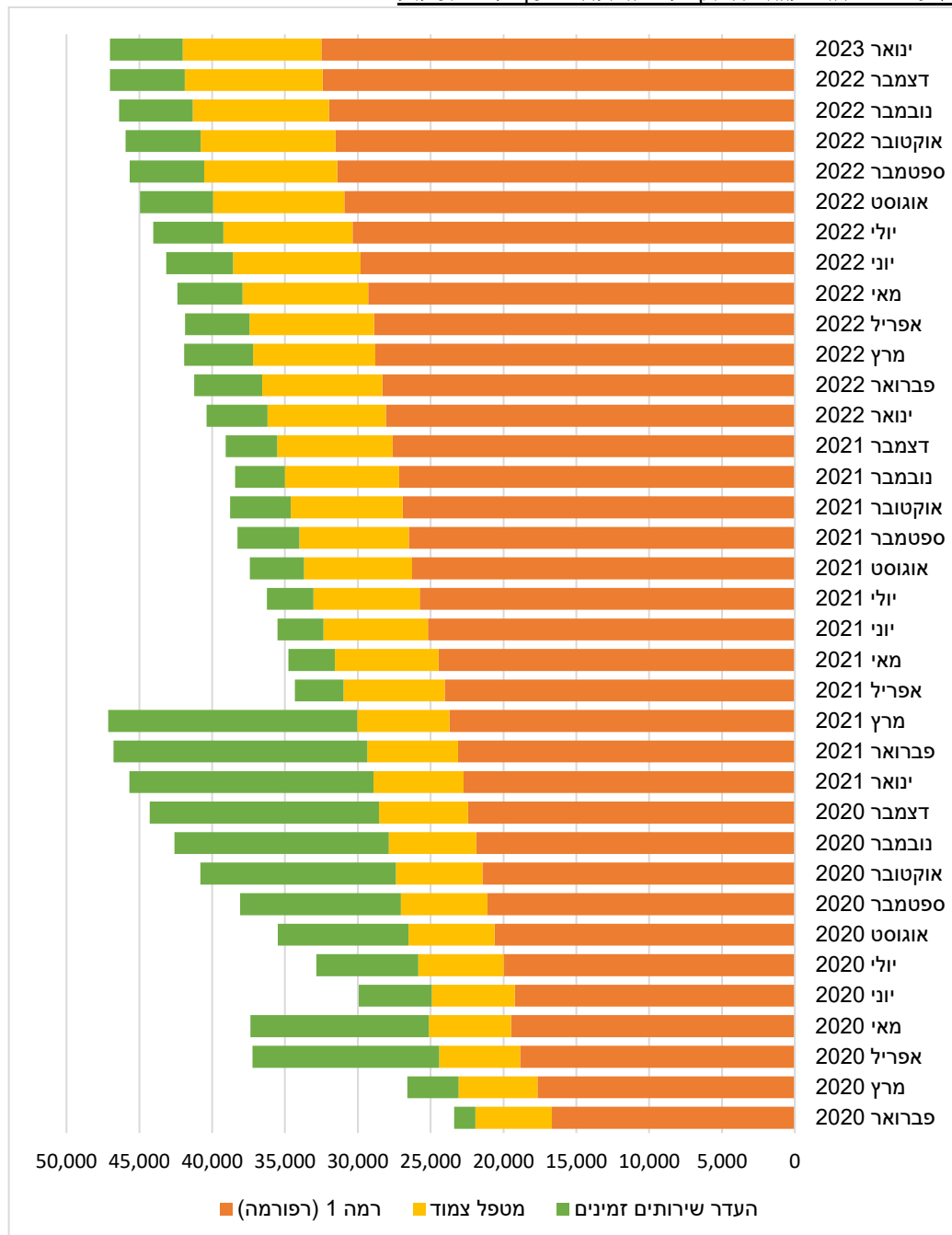

המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

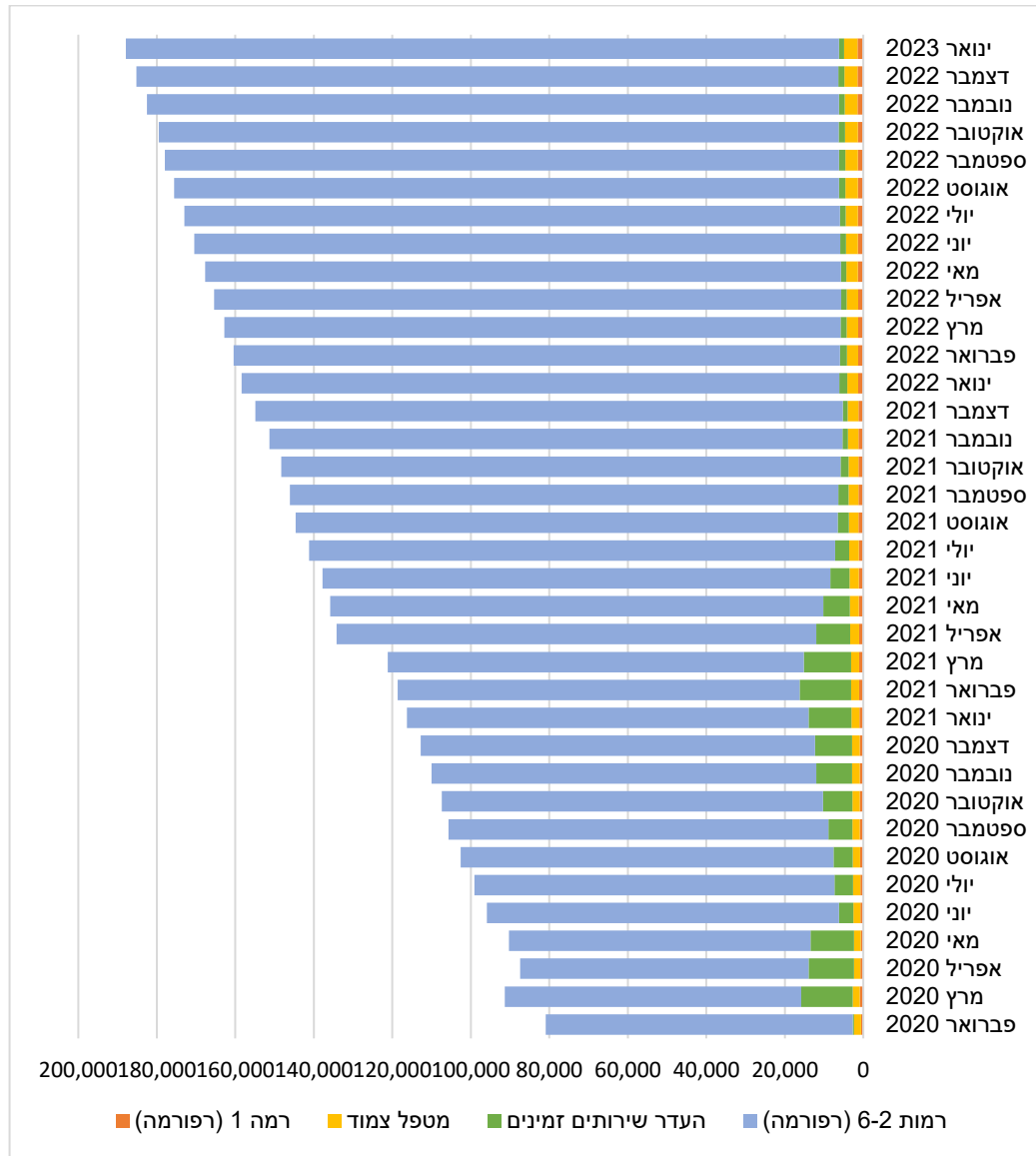
גמלה בכסף וכ-3,700 מקבלי גמלה משולבת), אך שבו לעלות עד לשיא בפברואר 2021 – 17,425 זכאים קיבלו גמלה בכסף ו-13,167 זכאים קיבלו גמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים. מספר מקבלי גמלה בכסף או גמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים באפריל 2021 ירד בחדות בהשוואה למרץ 2021 בעקבות ההחלטה לחזור לשגרה בעקבות ריסון מגפת הקורונה בישראל נכון לאותה נקודת זמן – בחודשים אפריל 2021 עד ינואר 2023 קיבלו כ-3,100-5,200 זכאים מדי חודש גמלה בכסף בהעדר שירותים זמינים, ומספר מקבלי גמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים ירד בהדרגה לפחות מ-2,000 מדי חודש בחודשים אוקטובר 2021 עד ינואר 2023 (תרשימים 6-7).

תרשים 6 : התפלגות המקבלים גמלה בכסף לפי מסלול

תרשים 7: התפלגות המקבלים גמלה משולבת לפי מסלול

דורות – זכאים ותיקים וזכאים חדשים

לפי הרפורמה זכאים חדשים (דור ב) מקבלים גמלאות לפי רמות הגמלה החדשות. זכאים ותיקים (דור א) – מי שהיו זכאים ערב הרפורמה – מקבלים הגבוהה מבין שתי האפשרויות: רמת הגמלה שנקבעה להם לפי כללי הניקוד החדשים או רמת הגמלה שקיבלו ערב החוק. מספרם וחלקם היחסי של הזכאים החדשים גדל בהתמדה (לוח 13). בנובמבר 2020 עלה לראשונה מספר הזכאים החדשים על מספר הזכאים הותיקים. בינואר 2023 73.3% מהזכאים נמנו על דור ב.

לוח 13: התפלגות הזכאים לפי דורות (חודשים נבחרים)

חודש	דור א	דור ב	סך הכל	דור ב כאחוזים מכלל הזכאים
אפריל 2019	160,276	28,968	189,244	15.3%
יולי 2019	154,519	42,786	197,305	21.7%
אוקטובר 2019	149,194	56,670	205,864	27.5%
ינואר 2020	143,379	76,983	220,362	34.9%
אפריל 2020	137,302	94,705	232,007	40.8%
יולי 2020	132,371	108,795	241,166	45.1%
אוקטובר 2020	127,197	125,464	252,661	49.7%
ינואר 2021	122,021	141,267	263,288	53.7%
אפריל 2021	116,392	150,422	266,814	56.4%
יולי 2021	111,919	161,489	273,408	59.1%
אוקטובר 2021	107,184	173,286	280,470	61.8%
ינואר 2022	102,652	187,606	290,258	64.6%
אפריל 2022	96,796	198,760	295,556	67.2%
יולי 2022	92,728	211,039	303,767	69.5%
אוקטובר 2022	88,748	221,007	309,755	71.3%
נובמבר 2022	87,496	225,780	313,276	72.1%
דצמבר 2022	86,306	229,591	315,897	72.7%
ינואר 2023	84,986	233,481	318,467	73.3%

הערה: מספר הזכאים בינואר 2023 אינו מלא.

כ-43% מהזכאים בדור א לעומת כ-20% מהזכאים בדור ב קיבלו ביולי 2022 גמלה בעין בלבד. שיעור הזכאים שקיבלו גמלה בכסף בקרב דור ב היה פי 2.2 משיעורם בקרב דור א. שיעור הזכאים שקיבלו גמלה משולבת בדור ב היה פי 1.3 משיעורם בקרב דור א (לוח 14).

לוח 14: התפלגות הזכאים בספטמבר ובאוקטובר 2022 לפי דור וסוג גמלה

סוג גמלה, דצמבר 2022	דור א		דור ב		כלל הזכאים	
	זכאים	אחוזים	זכאים	אחוזים	זכאים	אחוזים
גמלה בעין	37,256	43.2%	46,199	20.1%	83,455	26.4%
גמלה משולבת	41,998	48.7%	143,162	62.4%	185,160	58.6%
גמלה בכסף	6,942	8.0%	40,070	17.5%	47,012	14.9%
אחרים ¹⁰	110	0.1%	160	0.1%	270	0.1%
סך הכל	86,306	100.0%	229,591	100.0%	315,897	100.0%
סוג גמלה, ינואר 2023	דור א		דור ב		כלל הזכאים	
	זכאים	אחוזים	זכאים	אחוזים	זכאים	אחוזים
גמלה בעין	36,361	42.8%	46,915	20.1%	83,276	26.1%
גמלה משולבת	41,675	49.0%	146,223	62.6%	187,898	59.0%
גמלה בכסף	6,834	8.0%	40,179	17.2%	47,013	14.8%
אחרים ¹¹	116	0.1%	174	0.1%	280	0.1%
סך הכל	84,986	100.0%	233,481	100.0	318,467	100.0%

הערה: מספר הזכאים בינואר 2023 אינו מלא.

מספרי המקבלים גמלה בכסף או גמלה משולבת מושפעים מרמת הגמלה של הזכאים ומהאפשרויות החוקיות לקבל גמלה בצורה כזו או אחרת. כך, כ-17% מהזכאים בדור ב בינואר 2023 היו ברמה 1

¹⁰ ראו הערה 8.

¹¹ ראו הערה 8.

המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

לעומת פחות מ-4% מהזכאים בדור א, וסביר ששיעור הבוחרים מביניהם בגמלה בכסף ניתן להסבר, בין היתר, בזכות העובדה שהם נוטים להיות במצב רפואי ותפקודי טוב יותר. יתרה מכך, בינואר 2023 79.6% מהזכאים בדור א קיבלו גמלה ברמות 4-6 בהשוואה ל-30.9% מהזכאים בדור ב (לוח 15).

לוח 15 : התפלגות הזכאים בינואר 2023 לפי רמת גמלה

דור ב		דור א		רמת גמלה
אחוזים	זכאים	אחוזים	זכאים	
16.9%	39,552	3.8%	3,256	1
25.2%	58,863	5.0%	4,253	2
27.0%	62,977	11.6%	9,830	3
13.2%	30,804	21.4%	18,211	4
7.7%	17,940	19.9%	16,954	5
10.0%	23,345	38.2%	32,482	6
100.0%	233,481	100.0%	84,986	סך הכל

הערה : מספר הזכאים בינואר 2023 אינו מלא.

יחידות – סך הכל, בעין ובכסף

גמלאות הסיעוד מוגדרות במונחי יחידות – שעת טיפול אישי בבית בשבוע שווה ליחידה אחת. שינוי רמות הגמלה הוביל להגדלת סך היחידות לזכאים לגמלת סיעוד מעבר לגידול במספר הזכאים. סך היחידות לזכאים, לפי גמלאותיהם¹², גדל בחודש הראשון של הרפורמה מ-2.549 מיליון בשבוע באוקטובר 2018 ל-2.753 מיליון יחידות בשבוע בנובמבר 2018 – גידול של כ-204 אלף יחידות בשבוע, או 8.0%, בעוד הגידול במספר הזכאים היה 0.5% (לוח 16). בדצמבר 2022 ובינואר 2023 המשיך לעלות סך היחידות (לפי גמלאות הזכאים) ועמד על 5.296 ו-5.342 מיליון יחידות בשבוע, בהתאמה (הנתון לינואר 2023 אינו מלא) (לוח 16), מספרים הגדולים ב-107.8% ו-109.6%, בהתאמה, בהשוואה לאוקטובר 2018, בעוד מספר הזכאים גדל ב-77.4% ו-78.9%, בהתאמה.

¹² יחידות שבועיות לכל זכאי לפי רמת הגמלה שלו.

המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

לוח 16: סך היחידות וסך הזכאים (חודשים נבחרים)

סך יחידות שבועיות		זכאים בחודש		נקודת זמן
שינוי לעומת אוקטובר 2018	מספר	שינוי לעומת אוקטובר 2018	מספר	
	2,548,933		178,051	אוקטובר 2018
8.0%	2,752,606	0.5%	178,978	נובמבר 2018
8.3%	2,760,026	1.3%	180,435	דצמבר 2018
9.0%	2,779,240	2.6%	182,726	ינואר 2019
13.1%	2,882,386	6.3%	189,244	אפריל 2019
18.8%	3,028,160	10.8%	197,305	יולי 2019
24.8%	3,180,024	15.6%	205,864	אוקטובר 2019
40.9%	3,591,766	23.8%	220,362	ינואר 2020
48.1%	3,775,251	30.3%	232,007	אפריל 2020
54.2%	3,929,986	35.4%	241,166	יולי 2020
62.0%	4,128,439	41.9%	252,661	אוקטובר 2020
75.5%	4,474,105	47.9%	263,288	ינואר 2021
76.9%	4,509,585	49.9%	266,814	אפריל 2021
80.8%	4,607,676	53.6%	273,408	יולי 2021
85.1%	4,718,233	57.5%	280,470	אוקטובר 2021
92.0%	4,894,397	63.0%	290,258	ינואר 2022
95.2%	4,976,770	66.0%	295,556	אפריל 2022
100.4%	5,107,258	70.6%	303,761	יולי 2022
103.9%	5,197,801	74.0%	309,755	אוקטובר 2022
106.2%	5,255,783	75.9%	313,276	נובמבר 2022
107.8%	5,296,116	77.4%	315,897	דצמבר 2022
109.6%	5,342,112	78.9%	318,467	ינואר 2023

הערה: מספר הזכאים וסך היחידות השבועיות בינואר 2023 אינם מלאים.

מספר מקבלי גמלה בעין בלבד היה כמעט זהה בחודשים אוקטובר ונובמבר 2018: 171,468 ו- 171,330¹³, בהתאמה (ראו לוח 8), ואולם סך היחידות של מקבלי גמלה בעין בלבד, לפי גמלאותיהם, גדל מאוקטובר 2018 לנובמבר 2018 בכ-178 אלף יחידות שבועיות (2.450 ו-2.628 מיליון, בהתאמה), או ב-7.3%.

סך היחידות בעין בשבוע, לפי תוכניות הטיפול¹⁴, גדל מאז הנהגת הרפורמה (תרשים 8). הנהגת הרפורמה בנובמבר 2018 והנהגת הפעימה השנייה (בינואר 2020) והפעימה השלישית (בינואר 2021) תרמו להגדלת סך היחידות בעין. הגידול במספר הזכאים הביא לגידול בסך היחידות בעין בשבוע, ומנגד כניסת זכאים ברמות הגמלה הנמוכות הביאה לריסון מסוים של הגידול בסך היחידות בעין בשבוע – כך אפשר לראות לאחר הנהגת הרפורמה ושתי הפעימות הבאות ירידה מסוימת בחודשים הסמוכים בסך היחידות בעין בשבוע. בעקבות התפרצות הקורונה במרץ 2020 סך היחידות

¹³ יחד עם זאת, יש לזכור כי שתי קבוצות הזכאים אינן זהות – יש שהיו זכאים באוקטובר 2018 ולא היו זכאים בנובמבר 2018, ולהפך, ושגמלתם של חלק מהזכאים השתנתה בשל החמרה או הערכה מחדש.

¹⁴ יחידות שירות לזכאי לפי תוכנית הטיפול או חלק הגמלה בכסף. לכל זכאי המקבל שירותים ניתן שירות אחד או יותר המרכיבים את סל השירותים (טיפול אישי בבית, טיפול אישי במרכז יום, מוצרי ספיגה, משדרי מצוקה ושירותי מכבסה). לכל שירות ניתן ערך ביחידות. המטרה עבור כל זכאי היא כי ערך סל השירותים ועוד הגמלה בכסף (אם הוא מקבל) יהיה זהה למספר היחידות השבועיות להן הוא זכאי לפי הגמלה. במיעוט המקרים סך היחידות לפי תוכנית הטיפול נמוך במקצת ממספר יחידות השבועיות לפי הגמלה. פערים קיימים גם במקרים של תחילת זכאות שאיננה בתחילת החודש. לכן הפערים בין תרשימים 8 ו-9 ובין לוח 16.

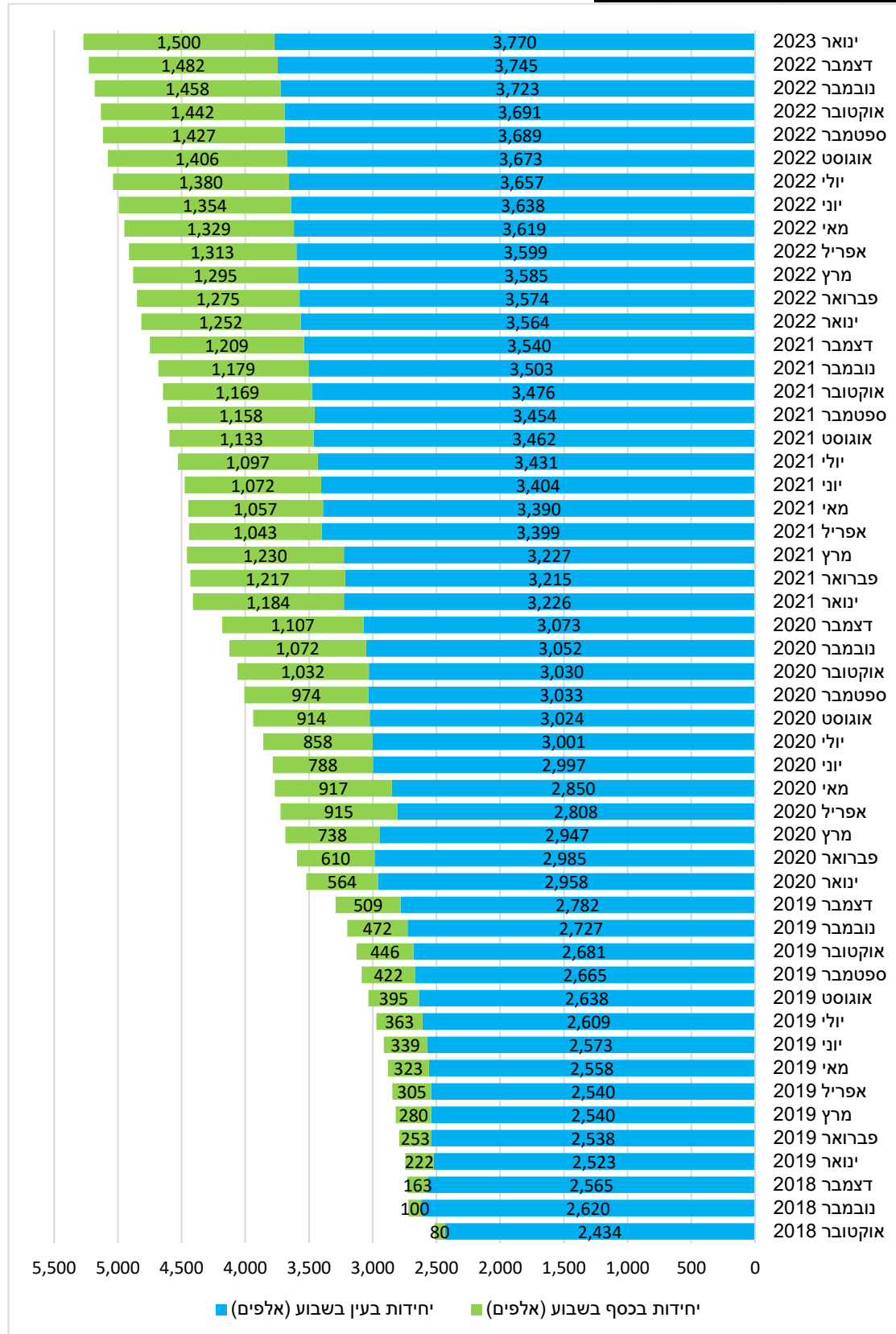
המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

בעין בשבוע ירד אך שב לעלות בהדרגה. באפריל 2021 סך היחידות בעין בשבוע גדל גם כתוצאה של צמצום מתן גמלאות בכסף או משולבות בעילת העדר שירותים זמינים. סך היחידות בעין בשבוע המשיך לעלות והגיע בינואר 2023 ל-3.770 מיליון בשבוע (תרשים 8).

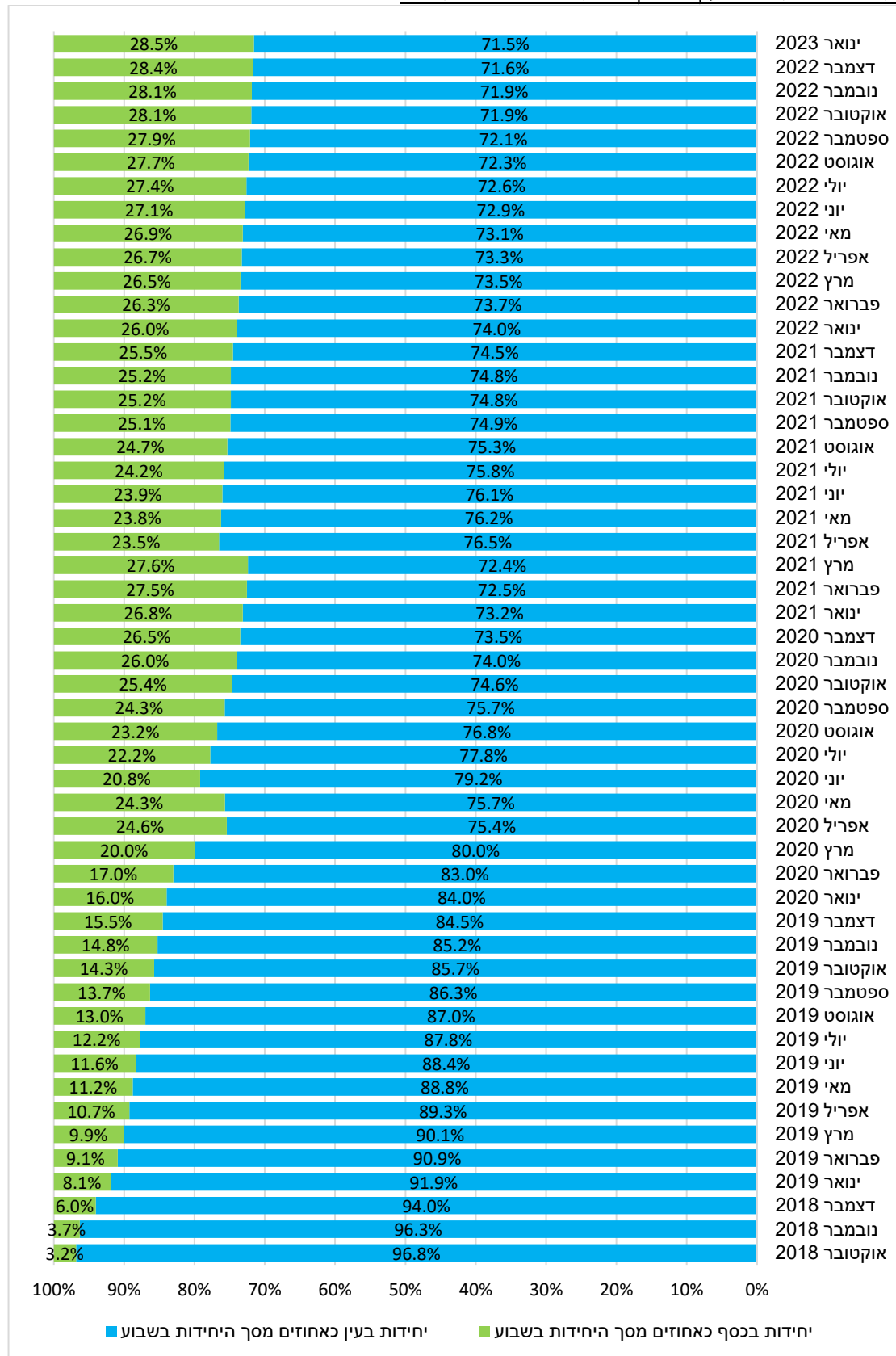
גידול משמעותי חל בסך היחידות בכסף בשבוע בעקבות הנהגת הרפורמה (תרשים 8). מגפת הקורונה גרמה לחלק מהזכאים לעבור החל ממרץ 2020 לגמלה בכסף או לגמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים. ירידת-מה בסך היחידות בכסף בשבוע ביוני 2020 היתה בעקבות החזרת חלק מהזכאים שעברו לגמלה בכסף או גמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים בחודשים הקודמים לסוג הגמלה שקיבלו טרם מגפת הקורונה; עם זאת, המוסד לביטוח לאומי נענה לבקשות זכאים שחששו מכניסת מטפלים שאינם בני משפחה לבתייהם בתקופה זו להמשיך ולקבל גמלה בכסף או גמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים – וסך היחידות בכסף בשבוע שב לעלות. באפריל 2021 ירד מספר היחידות בכסף בשבוע עקב צמצום הגמלאות בכסף או משולבות בהעדר שירותים זמינים בעקבות ריסון מגפת הקורונה נכון לאותה נקודת זמן, ומחודש מאי 2021 סך היחידות בכסף בשבוע שב לגדול בהדרגה עד ל-1.500 מיליון בינואר 2023 (תרשים 8).

שיעור היחידות בכסף מסך היחידות גדל מ-3.2% באוקטובר 2018 (לפני הרפורמה), ל-3.7% בנובמבר 2018 (עם הנהגת הרפורמה) עד ל-27.6% במרץ 2021 – גם בהשפעת מגפת הקורונה – ובינואר 2023 היה 28.5% (תרשים 9).

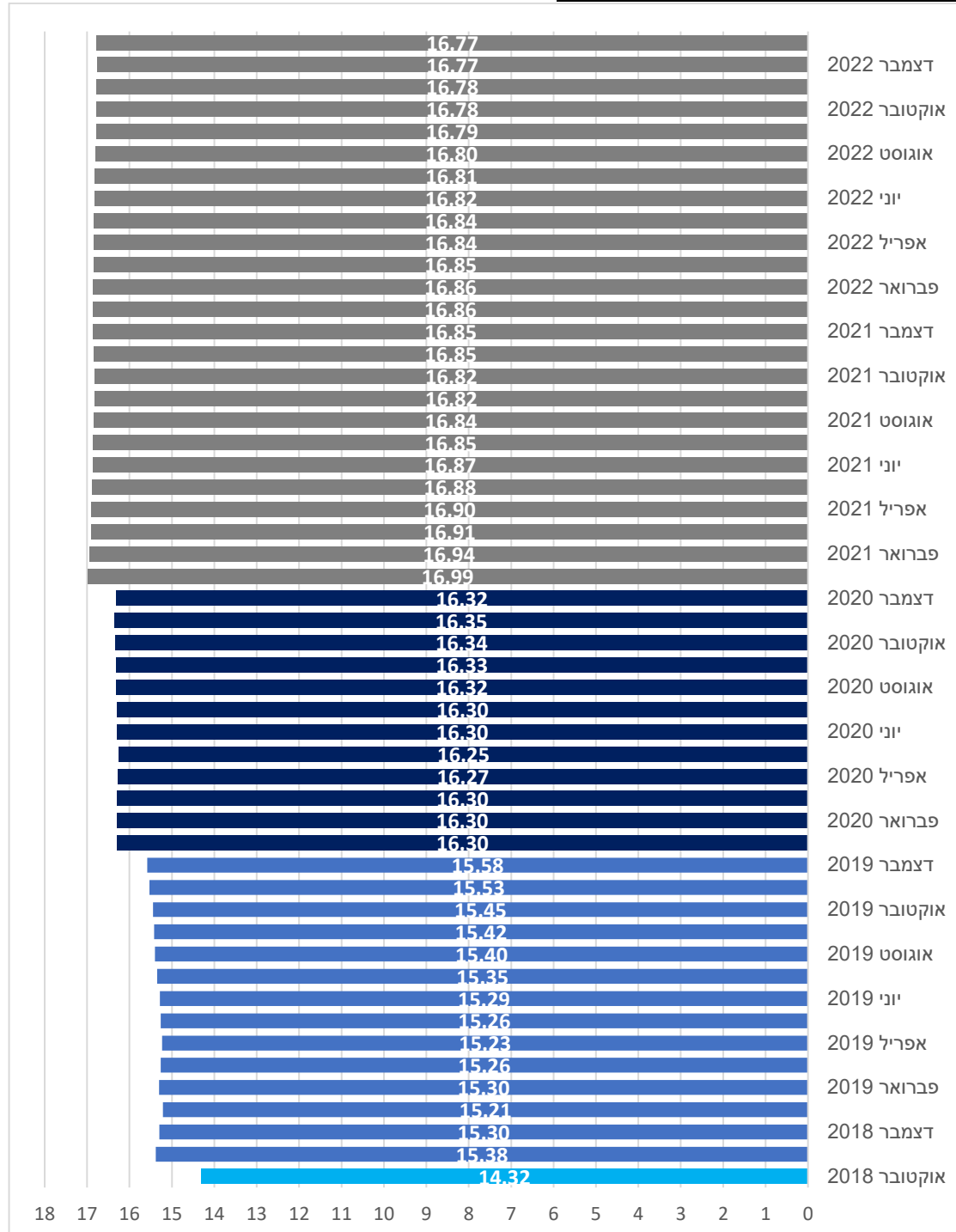
תרשים 9: יחידות בעין ובכסף כאחוזים מכלל היחידות

הגם שמספר הזכאים המקבלים גמלה בעין (בלבד) ירד ומספר המקבלים גמלה משולבת או גמלה בכסף (בלבד) גדל הרי שלא רק מספר היחידות בכסף גדל, אלא גם מספר היחידות בעין (לפי תוכניות הטיפול) – תוצאה, בין היתר, של גידול במספרי הזכאים ברמות הגמלה הגבוהות.

תרשים 10 : מספר יחידות ממוצע לזכאים

המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

מספר היחידות הממוצע בשבוע לזכאי, לפי רמת הגמלה, עלה מ-14.32 באוקטובר 2018 ל-15.38 בנובמבר 2018, עם תחילת הרפורמה. מספר היחידות הממוצע ירד מעט עד ל-15.21 בינואר 2019 עם כניסת זכאים חדשים ברמות הגמלה הנמוכות, והחל לעלות בהדרגה עד ל-15.58 בדצמבר 2019 בהשפעת הגידול בבקשות ההחמרה שהתקבלו (ראו לוח 2 ותרשים 3). בינואר 2020 מספר היחידות הממוצע לזכאי עלה ל-16.30 עם הפעלת הפעימה השנייה, ובינואר 2021 ל-16.99 בעקבות הפעימה השלישית. בינואר 2023 מספר היחידות הממוצע לזכאי לפי רמת הגמלה היה 16.77 (תרשים 10).